

PRZEGLĄD WYDARZEŃ

Wtorek, 6 września 2022 nr 146/2022

BRIEF LEWICA

Premier domaga się od KE obniżki cen ETS. "Dlaczego tego nie robicie?"

Premier Mateusz Morawiecki domaga się od Komisji Europejskiej działań mających na celu obniżenie cen energii w Europie. - Obniżenie stawek systemu handlu emisjami CO2 to najprostsze rozwiązanie - powiedział. Dodał także, że Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ma skrupulatnie monitorować, czy nie ma w Polsce zмовy cenowej wśród prywatnych przedsiębiorstw sprzedających węgiel.

Komentarz Lewicy:

PiS przejadł blisko 70 miliardów zł, jakie rząd otrzymał ze sprzedaży praw do emisji CO2 czyli ETS, zablokował energetykę wiatrową, wstrzymał rozwój fotowoltaiki – a teraz, aby przykryć własną nieudolność domaga się obniżki cen ETS. W latach 2013-2021 na sprzedaży uprawnień do emisji CO2 na aukcjach Polska zarobiła blisko 60 mld zł z czego do budżetu trafiło ponad 51 mld zł – to dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

Reforma systemu jest potrzebna, ale tej zimy już nam nie pomoże. Należy odejść od spekulacyjnego handlu prawami do emisji, można to zrobić nie poprzez obniżkę ceny, ale wykluczając z obrotu ETS podmioty, które w swojej działalności nie potrzebują praw do emisji. Zatem wszelkiej maści fundusze inwestycyjne, które poprzez spekulacje prawami do emisji zarabiają krocie, ale płaci za to zwykły odbiorca prądu.

Polska staje w obliczu poważnego kryzysu energetycznego i premier składa propozycje, które wie, że nie zostaną przyjęte, ale zawsze będzie mógł powiedzieć, że UE go blokuje. A to tylko wspólna polityka energetyczna Unii Europejskiej jest odpowiedzią na obecny kryzys. Nie współpraca z Węgrami, ale wspólnotowa polityka energetyczna da nam bezpieczeństwo tej zimy.

Premier Mateusz Morawiecki wie, że kryzys związany z brakiem węgla jest poważny, może zabraknąć 4 mln ton. Dlatego też podpisał dyspozycję w sprawie zakupu węgla przez spółki Skarbu Państwa (klasyczny dupochron), a także sęczy opowieść o złych właścicielach składów węgla, którzy nie chcą współpracować z rządem. Ekspertsi jednak wskazują, że problemem nie jest finansowanie czy decyzje administracyjne, tylko spóźnione działania w warunkach ograniczonej podaży. Istnieją poważne obawy, że większość węgla na światowych rynkach została już zakontraktowana. W dłuższej perspektywie te braki można zastąpić innymi źródłami energii, ale na 2,5 miesiąca przed rozpoczęciem sezonu grzewczego niestety nie ma alternatywy wobec węgla kamiennego.

29 maja 2022 r. Jacek Sasin zapewniał, iż w Polsce węgla nie zabraknie. W Programie Pierwszym Polskiego Radia wicepremier zapewniał, że rząd pracuje nad zwiększeniem dostaw. Zapewnił, że

węgla nie zabraknie i zaapelował, aby nie ulegać panice. – Na jesieni ten węgiel dla indywidualnych odbiorców na pewno będzie dostępny. Na szczęście okres grzewczy mamy za sobą. Do następnego okresu mamy jeszcze trochę czasu. Mamy możliwości alternatywnych źródeł importu węgla i na pewno je wykorzystamy – powiedział Jacek Sasin.

Zatem działo się to już po wybuchu wojny, zatem wojna w Ukrainie była już gorąca od miesięcy. Rząd nie może zrzucić odpowiedzialności za brak węgla na właścicieli składów, jeżeli oni nie mogą go kupić na rynku hurtowym, to nie mają co sprzedawać.

Rząd powinien opinii publicznej odpowiedzieć na następujące pytania: - Ile węgla kupił rząd, kiedy surowiec był tańszy, aby zapełnić magazyny. Wywiad donosił już w listopadzie 2021 r. o tym, że wybuchnie wojna? - Jakie zakupy poczyniono, kiedy już konflikt w Ukrainie wybuchł i było jasne, że sankcje zostaną wprowadzone? - Jakie i kiedy przedstawiciele rządu wydawali dyspozycje w tej sprawie?

Lewica domaga zwołania się Rady Bezpieczeństwa Narodowego, aby rząd przedstawił plany na wypadek, gdyby nie udało się zakupić na rynku światowym brakujących ton węgla. Obawiamy się, że w nadchodzącym sezonie grzewczym nie uda się ogrzać setek tysięcy domów i mieszkań. Skutki mogą być katastrofalne.

Palenie czym się da, poza oponami, to nie jest rozwiązanie, ale przyznanie się przez PiS do błędu. Błędu, który będzie kosztował Polki i Polaków zdrowie i życie w związku z panującym smogiem.

Tylko w 2021 r. wydaliśmy 6 mld zł na rosyjski węgiel, zamiast inwestować te pieniądze w magazyny energii, w fotowoltaikę, w energię wiatrową na lądzie. To są źródła, które uniezależniają nas od Rosji, ponieważ nikt nie może nam ich zabrać. Ani Putin, ani nikt inny. Polską racją stanu są zatem odnawialne źródła energii, ponieważ oznaczają one bezpieczeństwo.

W tym zakresie Lewica proponuje:

- Odejście od węgla do 2035 r.
- Budowę 30 farm wiatrowych na Bałtyku do 2030 r. (700 turbin).
- 5000 nowych turbin wiatrowych na lądzie do 2030 roku.
- Zwiększenie powierzchni, na której stoją wiatraki z niecałych 0,3 proc. Polski do ponad 7 procent.
- Cofnięcie szkodliwego prawa ograniczającego rozwój polskiej fotowoltaiki (teraz przeciętna rodzina, która postawi panele w nowym systemie rozliczeń jest 1000 zł do tyłu w porównaniu z poprzednio obowiązującymi rozwiązaniami).
- Przeznaczenie 100% środków ze sprzedaży certyfikatów CO2 na rozwój sieci elektroenergetycznych i transformację energetyczną.
- Wdrożenie Państwowego Programu Budowy Sieci Elektroenergetycznych.
- Modernizacja sieci przesyłowej. W najbliższych 10 latach przeznaczenie 40 mld zł na budowę 4 tysięcy kilometrów linii o napięciu 400 kilowoltów.
- Przyjęcie ustawy korytarzowej, która umożliwi szybką realizację inwestycji, upraszczając procedury i skracając czas uzyskania pozwolenia na budowę sieci elektroenergetycznych.
- Budowa biogazowni i biometanowni na obszarach wiejskich.
- Dofinansowanie jednostek administracji publicznej w tym preferencyjnie tych całodobowych: szpitali, domów pomocy społecznej, sanatoriów, dworców kolejowych.

- Gwarancje zatrudnienia dla osób pracujących obecnie w górnictwie i energetyce.
- Program grantów na zielone innowacje: na zielony wodór, magazyny energii. Miliard rocznie na granty i dofinansowania.
- Upowszechnienie automatów do oddawania plastikowych butelek.
- Wprowadzenie jednej standardowej butelki zwrotnej w całej Unii Europejskiej.

UNIA EUROPEJSKA

Unia Europejska o krok od przełomowej decyzji. Będzie hamować wzrost cen gazu

Wygłąda na to, że ziszcza się scenariusz, o którym od kilku dni piszą media w Europie. Unia Europejska jest o krok od wdrożenia mechanizmów pozwalających jej interweniować na rynku cenowym gazu. Na stole są dwa rozwiązania: górny limit cenowy lub podatek od nadmiernych zysków. Wszystko po to, by przetrwać nadchodzącą zimę.

Źródło: Money.pl

Premier Ukrainy: Możemy pomóc Europie w zabezpieczeniu dostaw gazu

Według ukraińskiego premiera jego kraj dysponuje największymi magazynami gazu w Europie. Jego zdaniem kraje europejskie mogłyby wykorzystać część z nich, kiedy magazyny w Ukrainie zostaną zapełnione.

Źródło: Polsat News

Ukraina chce rychłych negocjacji członkowskich z UE. Bruksela szykuje pięć miliardów euro pomocy

Bruksela jest coraz bliższa zgody co do wypłaty kolejnych pięciu miliardów euro pomocy dla Ukrainy. Kijów chce już na początku przyszłego roku rozpocząć rozmowy akcesyjne.

Źródło: Gazeta.pl

Gazprom tłumaczy wstrzymanie dostaw gazu. "Rzecznik Kremla rano wyłożył rzecz klarowniej"

"Gazprom opublikował właśnie kolejny komunikat, w którym tłumaczy się z zatrzymania #nordstream1. Brnie w technikalia. Jak dobrze, że rzecznik Kremla rano wyłożył rzecz klarowniej: gaz za zniesienie sankcji" - napisał Kardaś.

Źródło: TVN 24 BiS

KRAJ

Jacek Kurski odwołany. Procedura zajęła 15 minut. "To wyglądało na egzekucję"

W poniedziałek Rada Mediów Narodowych odwołała z funkcji prezesa TVP Jacka Kurskiego. O szczegółach mówił członek Rady Robert Kwiatkowski. Zdradził, że cała procedura zajęła 15 minut, a jego zdaniem "wyglądało to raczej na egzekucję". Sam Jacek Kurski oświadczył, że przed nim nowe wyzwania, a TVP "jest dziś u szczytu potęgi".

Źródło: Polsat News

Banki utrudniały wakacje kredytowe. UOKiK postawił zarzuty trzem z nich

Prezes UOKiK postawił 3 bankom zarzuty ws. utrudniania klientom skorzystania z wakacji kredytowych. Tomasz Chróstny od początku monitoruje praktyki banków dotyczące udzielania wakacji kredytowych i informowania o nich. W toku są postępowania wyjaśniające wobec 17 banków.

Źródło: Bankier.pl

"Braki lekarzy stają się normą, nie wyjątkiem". Rośnie liczba zamykanych oddziałów szpitalnych

Rośnie liczba oddziałów szpitalnych zawieszanych z powodu braku kadry. Do sierpnia, od początku tego roku, zniknęło ich ponad dwa razy więcej niż w całym 2019 r. - pisze "Dziennik Gazeta Prawna". Problem braku medyków pojawia się co roku, ale według gazety, tendencja jest wyraźnie wzrostowa. "Braki lekarzy stają się normą, nie wyjątkiem" - czytamy dalej.

Źródło: Money.pl

Do szkół trafi nowy podręcznik do HiT-u. Bojkot pozycji Roszkowskiego miał sens

Oddolny bunt społeczny ma głęboki sens. I chociaż ciężko znaleźć pozytywne aspekty zamieszania w polskiej edukacji, to minister edukacji nie widzi żadnych problemów. Zapowiada, że emocje i kontrowersje dopiero przed nami. Tymczasem nauczyciele mają do wyboru drugi podręcznik do HiT-u. "Autorzy przez cały podręcznik poruszają się z podobnym naukowym spokojem" - brzmią pierwsze recenzje.

Źródło: gazeta.pl

Zima będzie nie tylko droga, ale też trująca. "PiS rozmontowuje politykę antysmogową"

Nadchodząca zima będzie fatalna dla jakości powietrza w Polsce. Najgorzej pod tym względem będzie w małych miejscowościach. — PiS rozmontowuje właśnie politykę antysmogową, którą sam stworzył — mówi Business Insider Polska Piotr Siergiej z Polskiego Alarmu Smogowego.

Źródło: Businessinsider

Kraby zamówione w Kielcach

Agencja Uzbrojenia podpisała z Hutą Stalowa Wola kontrakt na zakup dwóch dywizyjnych modułów ogniowych Regina, których podstawowym uzbrojeniem są haubice samobieżne Krab.

Źródło: Defence24

Problemy PKP. Pociągi jeżdżą coraz wolniej, bo przedłużają się remonty na torach

Podróż ekspresem pendolino pomiędzy Warszawą a Wrocławiem trwa teraz 4 godziny i 15 minut, tj. trzy kwadranse dłużej niż w 2015 r. Na części tras w północnej Polsce pasażerowie pociągów będą musieli przesiadać się do autobusów.

Źródło: rp.pl

ZAGRANICA

Wielka Brytania. Liz Truss nową premier. Zastąpi Borisa Johnsona

Nową premier Wielkiej Brytanii zostanie dotychczasowa minister spraw zagranicznych Liz Truss - zdecydowali członkowie Partii Konserwatywnej. Objęła również funkcję lidera partii. Truss zastąpi Borisa Johnsona, który szefem rządu był od 24 lipca 2019 roku.

Źródło: Polsat News

Zaskoczenie na rynku ropy. Zapadła decyzja OPEC

Kraje OPEC+ zdecydowały o cięciu produkcji ropy w październiku. To decyzja odwrotna od tego, czego spodziewał się rynek i od pierwotnego planu państw zrzeszonych w tej organizacji. Ruch ten ma powstrzymać spadek cen ropy.

Źródło: Money.pl